

KB-PARTICULIERENSERVICE

Kent u de nieuwe auto al
die minder geld kost
en bij een ongeval minder kopzorgen?

Als u die nieuwe auto wilt leren kennen, kunt u het best eens binnenlopen bij uw bank, de Kredietbank.

Daar krijgt u met de KB-Autolening contant geld in handen voor de aankoop van uw nieuwe wagen. Dan staat u véél sterker bij de onderhandeling over de prijs.

Voor onderweg is er de KB-Autoverzekering*. Een totaalpakket dat zich soepel laat aanpassen aan uw wensen. De premie kunt u maandelijks betalen, zonder toeslag.

Loop dus eerst even uw KB-kantoor binnen en bespaar uzelf heel wat kosten en kopzorgen.

*De KB-Autoverzekering wordt afgesloten bij Omniver NV, verzekeringsmaatschappij toegelaten onder codenummer 0993.

Beter met de bank van hier.

Kantoor van afgifte: BRUGGE X

België/Belgique
P.B.
BRUGGE X
4/783

vivat academia

berichtenblad van het Verbond der Vlaamse Academicici
tweemaandelijks behalve juli en augustus   nr. 78 november - december '91

Inhoud

Waarom de Belgische sociale zekerheid splitsen?	<i>Prof. E. Ponette</i>	1
Rond een radiopraatje	<i>Leo E.J. Callens</i>	6
Onderwijs en Cultuur: geen Europese bevoegdheid		8
Brussel een benadering	<i>R. Hendrickx</i>	11
Wat is de taak van V.V.A. in de cultuurverspreiding		16
Personalia		19
Toon 75		kaft pagina 3

secretariaat: Em. Jacquainlaan 126
1000 Brussel - tel. 02/218 68 20
giro 000-0429238-13

verantwoordelijke uitgever: F. Mollet
Baron Ruzettelaan 260
8310 Brugge

OPGELET !

De jaarlijkse Algemene Ledenvergadering heeft plaats op 14 maart 1992 in de kommanderie Alden Biezen te Bilzen, en vangt aan om 14u30.

Het thema "Geldstroom Noord-Zuid" wordt behandeld door een trits van gerenommeerde deskundigen met moderator Jos Bouveroux.

Hou de datum vrij!

Meer informatie volgt via de afdelingsbesturen.

Waarom de Belgische sociale zekerheid splitsen ?

1.

Elk volk heeft *recht op zelfbestuur*. Een essentieel element van dit zelfbestuur is het inrichten van de eigen sociale zekerheid met eigen financiële middelen en volgens eigen inzichten. De Vlaamse volksgemeenschap moet haar inkomsten kunnen aanwenden om een eigen gezinsbeleid te voeren, een eigen tewerkstellingsprogramma uit te bouwen, een aangepast pensioensbeleid uit te werken en eigen klemtonen te leggen in de diverse sectoren van de ziekteverzekering en de gezondheidszorg.

Het ligt trouwens in de logische lijn van de Belgische staatshervorming dat de persoonsgebonden materies verder overgeheveld worden naar de gemeenschappen. Dit gebeurde reeds voor het onderwijs en voor sommige aspecten van de sociale zekerheid : wij hebben reeds een Vlaams minister voor gezin en welzijnszorg, voor volksgezondheid en voor tewerkstelling. Logischerwijze moet de totaliteit van de sociale zekerheid volgen. Wat is er immers meer persoonsgebonden dan de sociale zekerheid ?

2.

De huidige inrichting van de sociale zekerheid had in 1989 een transfert van minstens *87 miljard frank* voor gevolg van Vlaanderen naar Wallonië (1). Dit betekent een overdracht van *meer dan 15.000 frank per Vlaming*. Dergelijk transfert wordt *jaarlijks* herhaald. De Vlaams-Waalse saldooverschillen in de sociale zekerheid zijn een gevolg van hogere ontvangsten per hoofd in Vlaanderen en van hogere uitgaven per hoofd in Wallonië.

Voor de hogere uitgaven in Wallonië worden in meerdere publikaties twee soorten mekanismen verantwoordelijk gesteld : enerzijds de "objektieve" (of verklaarbare), die o.a. verband houden met demografische verschillen en verschillen in werkloosheidspercentage, anderzijds de "subjektieve" (of niet-verklaarbare), die blijkbaar te wijten zijn aan een verschillend gedragspatroon in Wallonië t.o.v. Vlaanderen. Twee onafhankelijke onderzoeksgroepen uit de K.U. Leuven en de U.L. Bruxelles, aangezocht door minister Busquin, slaagden er inderdaad bijlange niet in een verklaring te vinden voor de totaliteit van de uitgavenverschillen in de ziekteverzekering (2).

Dit verschillend gedrag wordt ook bevestigd uit "onverdachte" hoek. Op 27 maart 1991 verkaarde syndikale artsleider Wynen in Louvain-la-Neuve dat

de controle in de ziekte- en invaliditeitsverzekering veel lakser is aan Waalse kant (3). En op 23 maart 1991 zei vakbondsleider Cortebeek in De Haan : "Jean en Pierre worden gemakkelijker als invalide erkend dan Jan en Piet. L'inspecteur du chômage grijpt minder vlug in dan de werkloosheidsinspecteur. De Vlaamse arbeidsbemiddelingsdienst VDAB helpt Nora vlugger aan weerwerk dan de Waalse arbeidsbemiddelingsdienst FOREM dit doet voor Cora." (4).

Men kan moeilijk geloven dat de overheid - zelfs indien ze dit zou willen - in staat is dit verschillend gedragspatroon te voorkomen of te corrigeren tenzij door overdracht van de inrichting en de financiering van de sociale zekerheid naar beide deelstaten, Vlaanderen en Wallonië.

Het veelal gemaakte onderscheid tussen verklaarbare en niet-verklaarbare mechanismen impliceert nog niet dat alles wat verklaarbaar is, automatisch gerechtvaardigd is. Zo is het relatief hoger aantal artsen in Wallonië (5) waarschijnlijk mede verantwoordelijk voor het hogere medische verbruik. Moeten de Vlamingen dat daarom betalen? Dezelfde vraag kan worden gesteld ondermeer bij het relatief groter aantal werklozen en vroeg-gepensioneerden in Wallonië.

3.

Afgezien van de dus weinig relevante discussie over het (moeilijk te becijferen) aandeel van de "objektieve" en subjektieve" mechanismen, is de omvang van deze Noord-Zuid geldstroom via de sociale zekerheid zo groot dat hij, samen met het verschillend effect van de belastingen in Vlaanderen en Wallonië, zorgt voor een omkering van de inkomensverhouding tussen beide volksgemeenschappen. Dit werd door een groep professoren Economie aan de K.U. Leuven in een studie van het jaar 1985 de *inkomensparadox* genoemd. (6,7). Hoewel het inkomen vóór verrekening van belastingen en sociale bijdragen (=primair inkomen) in Vlaanderen gemiddeld hoger ligt dan in Wallonië, wordt het na verrekening van deze elementen (=beschikbaar inkomen) gemiddeld lager dan in Wallonië.

Dit is geen solidariteit meer doch zacht uitgedrukt overcompensatie. Wij kunnen deze overtrokken blinde en onvoorwaardelijke "solidariteit" niet langer aanvaarden. Dit belet niet dat wij bereid zijn van staat tot staat met Wallonië over bepaalde vormen van solidariteit te onderhandelen, net zoals we dat ook bereid zijn te doen met andere Europese volkeren in het kader van de Europese gemeenschap.

4.

De Vlaamse "overschotten" van de sociale zekerheid werden in het verleden systematisch overgeheveld naar Wallonië. Zij werden dus *niet gebruikt om*

een reserve aan te leggen voor onze kinderen en kleinkinderen. Dit dreigt, samen met de toenemende Belgische staatsschuld, een onhoudbare belasting te worden voor de sociale zekerheid, niet alleen in Vlaanderen doch ook in gans België.

5.

Indien men een efficiënt sociaal zekerheidsbeleid wil voeren, volstaat het niet de bevoegdheid over de verschillende sectoren over te hevelen van de centrale staat naar de deelstaten. De toekenning van *financiële verantwoordelijkheid op basis van eigen inkomsten* is de *beste waarborg voor een efficiënt sociaal beleid.* Dit is tevens de beste methode om misbruiken te voorkomen.

6.

Dat de toekenning van het sociaal zekerheidsbeleid aan de deelstaten niet verenigbaar zou zijn met de *Belgische economische en monetaire unie* (E.M.U.) wordt door de feiten tegengesproken.

België en het Groothertogdom Luxemburg vormen een E.M.U., ondanks verschillende stelsels van sociale zekerheid.

Uit een internationaal symposium aan de K.U. Leuven in april 1990 bleek dat in de meeste federale staten de sociale zekerheid een gedeelde bevoegdheid is van federale regering en deelstaten, zowel op het vlak van de regelgeving als op het vlak van de financiering (8).

In Australië zijn pensioenen en werkloosheidsuitkeringen de bevoegdheid van de deelgebieden; in Duitsland ligt het grootste pakket bevoegdheden bij de Länder; dit geldt ook voor Zwitserland, en Canada gaat nog verder (9). Bovendien kan men zich moeilijk voorstellen dat de aanstaande Europese E.M.U. zal gepaard gaan met exakt dezelfde sociale zekerheid in alle Europese deelstaten, ook al wordt de basis ervan op Europees niveau bepaald.

7.

Ondanks de ruime Noord-Zuid geldstroom via de sociale zekerheid (en andere kanalen) wordt Vlaanderen door politiek Wallonië permanent chronisch vernederd: denk aan het derde gewest-statuut van Brussel, tot stand gekomen door het samenspannen van Wallonië met de unitaristische lobby, denk aan de versterking en uitbreiding (tot de bestuurders) van de faciliteiten op de taalgrens en in de Brusselse randgemeenten, denk aan de school- en andere pesterijen in Voeren en in Komen. Daar bovenop komen de intermitterende akute vernederingen zoals het recente Waalse diktaat van de wapenvergunningen.

Zelfs de meest goedgezakkige Vlaming neemt het moeilijk, *tegelijk geldschieter te zijn, en gekrenkt te worden.* Waarschijnlijk is dit argument verantwoordelijk

voor de huidige snelle vooruitgang van de onafhankelijkheidsgedachte bij de Vlaamse bevolking.

Dit vernederingsargument zal wellicht, zoals alle emotionele motieven, wat teruggebben, doch naarmate de rationele argumenten om de Belgische sociale zekerheid te splitsen dieper doordringen bij de bevolking, zal deze eis in de toekomst steeds luider weerklinken.

Professor Eric Ponette
Winksele, 15 oktober 1991.

Referenties

1. Sociale Zekerheid en Federalisme.

H. DELEECK, M. DETHEE, L. DE LATHOUWER, J. HERMESSE, L. CANNOODT, J.C. PRAET, P. DEFEYT, M. VOIRIN, D. HEREMANS, P. VAN ROMPUY, J. VELAERS.

Die Keure, 1991, p. 37.

2. Verschillen medisch verbruik niet geheel duidelijk.

G. TEGENBOS.

De Standaard, 22.3.1991.

3. Wijnen bevestigt lakse controle in Wallonië.

R. FALTER.

De Standaard 29.3.1991.

4. Met de Waalse slag.

G. DESPIEGELAERE.

Knack 3.4.1991.

5. Statistische gegevens betreffende het geneesherenkorps. Situatie op 31.12.1989. Koninkrijk België, Ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu, Centrum voor Informatieverwerking, p. 6.

6. Studie van Leuvense ekonomen: Hervreiding maakt van Vlaanderen armste gewest.

De Standaard 15.9.1988.

7. Rapport van de Club van Leuven - Vlaanderen op een kruispunt. Sociologische, economische en staatsrechterlijke perspectieven.

A. A. ALLEN, J. BILLIET, D. HEREMANS, K. MATTHYS, P. PEETERS, J. VELAERS, P. VAN ROMPUY.

Lannoo - Universitaire Pers Leuven, 1990, p. 140, 141.

8. In meeste federale landen is S.Z. gedeelde bevoegdheid.

G. TEGENBOS.

De Standaard, 27.4.1990.

9. Vlaanderen stelt solidariteit met Wallonië in vraag.

DIRK DE WILDE.

De Financieel-Economische Tijd 10.10.1991.

Rond een radiopraatje

Wekelijks luister ik op de Hilversumse Radio 1 naar het *Economisch Commentaar* van de heer Peereboom. De man behandelt daarin een behoorlijk brede waaier van onderwerpen die stuk voor stuk hun oorsprong vinden in of een weerslag hebben op het bedrijfsleven. Daar zit weleens een verrassing tussen. Zo had hij het op 22 juni 1991 over het taalgebruik: in onderwijs en bedrijf.

Het eerste aspekt van zijn praatje heeft al heel wat stof doen opwaaien: getuige daarvan de regelmatige oprispingen in Vivat. Met de heer Peereboom hoor je het dan ook eens van een ander. Veel heb ik daar niet aan toe te voegen, tenzij dat ikzelf een schooljaar lang een aanvankelijk Nederlandsonkundige student in huis gehad heb, die zich na drie maanden behoorlijk uitdrukte en met de kersttoetsen derde van zijn klas werd. Dat zegt genoeg, zou ik denken.

Het tweede aspekt ervan vult een leemte in al die reacties: het slaat de brug naar het beroepsleven. (Toevallig wordt het onderwijs ook nog geacht daar een voorbereiding op te zijn, en dat nuchtere feit wordt in al dat academisch denkwerk teveel over het hoofd gezien). De voorbeelden die de heer Peereboom daarbij laat aanrukken konden als het ware zó uit mijn eigen beroepservaring geplukt zijn: praktisch alle bedrijven waar ik ooit voor gewerkt heb (hier in het Zuiden dan, en gespreid er vijf economische sectoren) volgen hetzelfde spoor, en dat zijn dan nog niet eens zo'n erg grote bedrijven. Wel zijn ze ondernemend genoeg om over onze muurtjes te kijken. Muurtjes die - zoveel is nu wel duidelijk - aan de sloop toe zijn.

Wat de heer Peereboom vertelt is erg belangwekkend voor de toekomst om een paar nogal goeie redenen.

A. We zitten in hetzelfde schuitje met het zich verenigende Europa voor de boeg.

B. Hij plaatst zich op een neutraal standpunt.

Dat laatste durf ik niet beweren over wat ik tot nog toe allemaal te lezen heb gekregen (dat hoeft natuurlijk ook helemaal niet, maar dat gaat dan wel ten koste van een paar dingen zoals geloofwaardigheid en overtuigingskracht). Ik bedoel dit. Je kan op onze lokale situatie drie volstrekt legale (maar daarom nog niet noodzakelijk legitieme) etiketten plakken: Vlaanderen (1), België (2), Europa (3). De keuze is volkomen vrij, ze reflekteert alleen de breedte van je gezichtsveld. Als ik dan zo zit te grasduinen in wat er aan meningen en reak-

ties gespuid wordt, ontkom ik niet aan de indruk dat omwille van het smeer wel eens een en ander op z'n kop wordt gezet, zo van: *Weg met het Engels*, leve het Frans, dus etiket (2)! Terwijl je voor hetzelfde geld, en met evenveel recht, een ander etiket kan kiezen dat tot heel andere konklusies leidt, of zelfs met datzelfde etiket heel andere inzichten kan krijgen, want het ding zit vol gaten. Alleen *Het taalgebruik in het universitair onderwijs* van onze eigen voorzitter (puur toeval natuurlijk), heeft indruk op me gemaakt omdat het zich strikt houdt aan wat er in de fles zit: met name ons Nederlands zijn. Het enige (hoe kan het ook anders?) dat overeind gebleven is in al de maskerades van onze geschiedenis. (We zijn ooit Spanjaarden geweest, weet je nog? En Oostenrijkers. En Fransen. En wie weet wat voor etiketten ze nog allemaal op onze neus gaan drukken!). Het enige dan ook, waar je naar mijn gevoel met iets of wat kans op sukses op kan bouwen voor de toekomst.

Er zit een verbrand luchtje aan wat ik zo allemaal lees: het stiekem restaureren van oude privileges. Het is een sluipend gif dat op de meest onverwachte plaatsen opduikt. Eén voorbeeldje maar, gewoon om te illustreren hoe diep dat wel zit: laatst stootte ik in de RUG op Franse (azerty) computerklavieren. Ik kom daar niet dikwijls meer, dus waren me enkel de Nederlandse (qwerty) klavieren bekend. Dat betekent dat de betrokken diensten niet alleen negeren, het klavier van hun eigen taal maar ook het belangrijke (alhoewel toevallige) voordeel dat het normale Nederlandse klavier gelijk is aan het standaardklavier (waarmee ze trouwens allemaal uitgerust zijn: het wordt telkens in de opstartprocedure naar het Franse omgedefinieerd). Ik stel dat dus vast, uiterekend op het ogenblik dat iedere fatsoenlijke tekstverwerker alle mogelijke eigenaardigheden van de vreemdste talen moeiteloos meeneemt, zelfs voor verschillende talen door elkaar in één en dezelfde tekst. Iets wat die ouderwetse taalspecifieke klavieren niet eens kunnen: die deugen maar voor één taal. Waarom dan die keuze? Onbekwaamheid? Etiket (2)? Sommige producenten drijven de onbeschaamdheid zo ver dat ze het Franse klavier onder de valse naam "Vlaams" op de markt brengen.

Spijkers op laag water? Ik ben nochtans in goed gezelschap: Camilo José Cela vond het klavier van zijn taal niet beneden zijn waardigheid om het met heel zijn gewicht van Nobelprijswinnaar te verdedigen, en dat zónder over de extra technische troeven te kunnen beschikken die wij daar nog bovenop hebben. Het zou me overigens niet verwonderen als ik de belagers ken. Dit is maar één voorbeeld. Uren kan je zo doorgaan. Er wordt letterlijk geen kans onbenut gelaten om ons kopje-onder te duwen in de "Blunder van 1830", en ons te beletten voorop te gaan lopen. En dat wordt dan nog als een deugd aangeprezen op de koop toe. Het zal ons nog wel eens zuur opbreken, ik vrees alleen dat de schade dan niet meer te overzien zal zijn. Het is nu al zo

erg dat als ik op zakenreis Nederlands gewaar word, ik te maken heb met mensen uit het Noorden of hoogstens uit Antwerpen (daar zal hun haast spreekwoordelijke afkeer van flauwekul wel voor iets tussen zitten). De rest komt er gewoon niet of nauwelijks aan te pas, of toch niet merkbaar.

Wat een verfrissing, als je dan iemand het taalgebruik hoort benaderen, gewoon vanuit het gezond verstand, niet gehinderd door enige etiketten-zwendel. Daarmee prijs ik de heer Peereboom nog niet de hemel in. Zijn visie is er maar één van de vele. En ik heb een heilige afkeer van uniforme standaarden voor iedereen. Ik heb me trouwens al eerder openlijk uitgesproken voor een bonte meertaligheid, waarin ieder voor wat vreemde talen betreft zijn eigen profiel bepaalt. Het is geen goede zaak het Engels, Spaans of Duits hierbij negatief te diskrimineren. In het geval van het Engels is het zelfs oerdom. Je kan je niet voorstellen hoe groot de nood daaraan is, vooral in wat hogere of meer boeiende banen. (En hoe hardnekkig dat tegen beter weten in tegengesproken wordt).

Leo E. J. Callens
Internationaal projekt manager.

Onderwijs en Cultuur : geen Europese bevoegdheid

De hieronder volgende verklaring werd reeds overhandigd aan de Heren J. DELORS, Voorzitter van de Commissie van de EG, R. LUBBERS, Voorzitter van de Ministerraad van de EG, M. EYSKENS, Minister van Buitenlandse Zaken en aan de Ministers van Buitenlandse Aangelegenheden, van Onderwijs en van Cultuur in de Vlaamse Regering, alsmede aan de Vlaamse Raad en de Vlaamse Partijvoorzitters.

Verklaring van het OVV-Presidium

Met het oog op de verwezenlijking van een Europese politieke unie zullen in de zeer nabije toekomst grondige wijzigingen worden aangebracht aan het EG-Verdrag, het Verdrag van Rome. Daarover wordt nu druk onderhandeld.

Gezien de snelle ontwikkelingen van een grenzenloze vrije markt en ter bescherming van de culturele veelvormigheid die het wezen uitmaakt en moet blijven uitmaken van Europa, moet "in de verdragen (...) een speciaal artikel worden opgenomen over het culturele beleid, waarin wordt bepaald dat de diversiteit en culturele rijkdom van volkeren (moeten) worden geëerbiedigd". Tot dat besluit kwamen de gezamenlijke parlementen van de EG-lidstaten, in Rome bijeen op 30 november 1990.

Reeds in 1989 diende Mark Galle in het Europees Parlement een voorstel tot resolutie in, waarin opgeroepen wordt een cultuurparagraaf in het EG-Verdrag op te nemen. Op 14 november 1990 bracht het "Comité Buitenlands Cultureel Beleid" het manifest "Autonomie voor cultuur in Europa" uit, waarin dezelfde stelling naar voren kwam. Ook de interparlementaire Beneluxraad nam op 1 december 1990 te Luxemburg een motie aan, waarin wordt gepleit voor culturele zelfstandigheid van de lidstaten.

Het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen (OVV) roept de Vlaamse politici met aandrang op om uitdrukkelijk de mogelijke bedreigingen voor de culturele meervormigheid van Europa en de Vlaamse eigenheid onder ogen te zien, die kunnen uitgaan zelfs van een aangepast EG-Verdrag.

Op basis van het huidige EG-Verdrag heeft de EG in het algemeen, en de Europese Commissie in het bijzonder, geen enkele bevoegdheid inzake cultuur en onderwijs. Toch komt de Commissie bij herhaling, en ten onrechte, tussen in culturele aangelegenheden. Zij doet dit onder het voorwendsel van de economische aspecten die met elke cultuuruiting gepaard gaan. Duidelijke voorbeelden van deze uit de hand lopende inmenging vormen het verbod op de vaste boekenprijs en de aanmaning om het kabeldecreet aan te passen.

In de diverse lidstaten van de EG wordt nog te weinig nagedacht over de culturele dimensie van de interne markt. Men beseft nog te weinig dat de EG, als "economische" gemeenschap, ook cultuurbeleid vrijwel uitsluitend op een economische weegschaal afweegt.

Het OVV meent dat het meer dan dringend nodig is dat de EG in een verdragtekst vastlegt dat de cultuur en het onderwijs tot de uitsluitende, soevereine bevoegdheid van de lidstaten (of deelstaten) behoren en dus uitgezonderd zijn en moeten blijven van centrale regelgeving door de Europese Gemeenschapsorganen. Het begrip cultuur moet hierbij overigens in de breedst mogelijke betekenis opgevat worden.

Voor alle duidelijkheid: het OVV wenst geen paragraaf in het EG-Verdrag waarin bevoegdheden van de EG inzake cultuur of onderwijs worden vastgelegd.

Het OVV eist dat de Belgische regering desnoods gebruik maakt van haar

veto-recht en haar goedkeuring van het aangepaste Europese Verdrag afhankelijk zou maken van de invoering van deze voor Vlaanderen uitermate belangrijke onderwijs- en cultuurparagraaf.

In afwachting van de formele invoering van een onderwijs- en cultuurparagraaf in deze zin, moeten de Belgische én Vlaamse regeringen en parlementen elke inmenging van de Europese Gemeenschapsorganen in haar cultuur- en/of onderwijsbevoegdheid krachtig van de hand wijzen.

Het belang van deze aangelegenheid kan niet overschat worden, aangezien dergelijke cultuur- en onderwijsparagraaf moet verhinderen dat vele Vlaamse verworvenheden, meestal pas na lange en harde strijd afgedwongen, in de nabije toekomst weer op de - dit keer Europese (en veel steilere) - helling zouden komen te staan. Het afgeworpen Belgisch unitarisme mag niet vervangen worden door een even knellend en nog overweldigender Europees centralisme. In deze niet-Europese aangelegenheden zoals cultuur en onderwijs kan er, zo gewenst door de lidstaten (of deelstaten), coördinatie en samenwerking tussen de staten tot stand gebracht worden, zonder dat dit de ultieme bevoegdheid van de lidstaten (of deelstaten) mag aantasten.

Het OVW vestigt er tenslotte de aandacht op dat het debat over de onderwijs- en cultuurparagraaf, hoe belangrijk ook, slechts één onderdeel vormt van de bredere problematiek van de bevoegdheidsverdeling tussen de EG en haar samenstellende delen, die nu overall in Europa aan de orde is. Het OVW zal in de komende maanden werk maken van de verruiming en aanpassing van zijn Tienpuntenmanifest "Meer Autonomie - Betere Democratie" aan de ontwikkelingen op Europees gebied.

Brussel, 15 juli 1991

Het Presidium

Het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen groepeerde een vijftigjarige Vlaamse Cultuurverenigingen.

Het Presidium omvat volgende verenigingen:

Davidfonds, Rodenbachfonds, Vermeylenfonds, Willemsfonds, Algemeen Nederlands Zangverbond, IJzerbedevaartkomitee, Vlaamse Volksbeweging, VTB-VAB, Verbond van het Vlaams Overheidspersoneel, *Verbond van de Vlaamse Academië*, Vereniging van Vlaamse Professoren Leuven, Vlaams Komitee Brussel.

Het Vermeylenfonds en het Willemsfonds hebben zich bij de goedkeuring van bovenstaande verklaring onthouden.

De houding van Vlaanderen tegenover Brussel

vervolg van vorig nummer

VI. BRUSSEL als HOOFDSTAD VAN BELGIE

Dat Brussel in eerste instantie het machtscentrum blijft van de Belgische politiek is een vaststaand feit.

Het Koninklijk Paleis, het Parlement, de Wetstraat blijven tot op heden de dominante factoren in het Belgisch staatsbestel. Hoeveel Vlamingen weten waar het Kabinet van de Vlaamse ministerpresident zich bevindt? Hoeveel keer per jaar zien we Geens op TV en welke dag zien we Martens niet?

Als hoofdstad van België heeft Brussel voor de Vlaming een kwalijke reputatie. Het wordt vereenzelvigd met de onrechtvaardigheden die binnen het Belgisch Staatsbestel ons deel waren.

Het is logisch dat wanneer de Vlaamse beweging streeft naar autonomie voor Vlaanderen, zij tevens vecht voor ontvoogding van Brussel.

In de evolutie van de Vlaamse Strijd is er dikwijls gevochten voor Brussel. Mijns inziens ten onrechte.

Brussel is te vergelijken met het kind van gescheiden ouders. Het gaat al lang slecht in het huishouden en vader (Vlaanderen) en moeder (Wallonië) hebben besloten hun eigen wegen te gaan. Scheiding van tafel en bed (een federale structuur) maar nog wel onder hetzelfde dak (Koninkrijk België). Het kind speelt handig vader tegen moeder uit en omgekeerd. Beiden verwennen het, en hebben nog niet ingezien dat ze misbruikt worden. De spilzieke moeder heeft maar één bekommernis; haar extravagante levensstandaard verder zetten ten koste van de spaarzame vader die steeds maar weer met nieuwe uitgaven van het gezinsbudget geconfronteerd wordt. Het kind, dat van beiden afhangt leunt uiteraard meer aan bij de gemakkelijke levensstijl van de moeder maar profileert ten volle van de vrijgevigheid van beide partners. Deze misschien ietwat gekarikaturiseerde beschrijving van de Belgische context zou duidelijk moeten maken dat deze toestand niet kan blijven bestaan. De vader zou eindelijk eens moeten beseffen dat hij beter aandringt op een definitieve scheiding en tabula rasa maakt met de schulden van het huishouden uit het verleden.

Blijft autonomie een hol begrip of wordt zij eindelijk ingevuld? Moeten we niet radicaal streven naar separatisme?

De Vlaamse Beweging heeft hierover geen consensus bereikt. De Vlaming weet niet wat hij wil. Is blijkbaar nog getraumatiseerd door zijn scheefgelopen huwelijk en laat zich nog altijd duperen binnen de Belgische context. Hoewel hij voor het grootste deel van het gezinsinkomen instaat laat hij toch toe dat moeder onver-

derlijk mee profiteert en hierover geen enkele verantwoording verschuldigd is. Scheiden doet lijden schijnt zijn enige bekommernis te zijn. Trachten we even op een rijtje te zetten wat er gebeurt in dit Belgische huishouden : Al jaren weten we dat de transfers van Vlaams geld naar Wallonië en Brussel een feit zijn. Hiertegen wordt zwak tot niet gereageerd.

In de fiscaliteit wordt de Vlaming zwaarder getaxeerd dan de Brusselaar of de Waal. Ook hiertegen geen reactie.

De Vlaming profiteert in verhouding minder van gezondheidszorg dan zijn Waalse of Brusselse broeders. Hetzelfde doet zich voor in het onderwijs.

In ruil voor dit alles was de Vlaming nog zo edelmoedig om zijn politieke meerderheid voorgoed op te geven en te vergrendelen.

Iedere rechtmatige eis wordt gepareerd via grendelwetten en alarmbeproevedures en wanneer het tot een juridische beslissing komt zorgt het arbitragehof nog eens voor een Belgisch compromis.

Wie dit op een zekere afstand bekijkt kan niet anders dan zich ongelovig verwonderen over de laksheid van de Vlaamse politicus en de Vlaamse Beweging. Meer nog, de jonge Vlaming is het beu maar heeft alle vertrouwen, ook in de eigen politici, verloren.

En wat doen onze Vlaamse verenigingen ? Zingen op een Nationaal Zangfeest en een IJzerbedevaart, zwaaien met vlaggen en ronkende verklaringen uiten, ja zelfs af en toe een betoging organiseren zonder een duidelijke strategie voor ogen te hebben.

Zij zullen met overgave strijden voor de Vlaamse zaak wanneer de Francofone broeders de verworvenheden weer eens in vraag stellen en voorts zullen ze, ter wille van de communautaire pacificatie, schoorvoetend elk compromis aanvaarden voor zover het niet te nadelig is voor Vlaanderen. Tactisch gezien komt het erop neer dat de Vlaming nog altijd niet begrepen heeft dat de beste verdediging de aanval is. Hij wacht tot één of ander Waalse politicus het vuur opent om vervolgens verontwaardigd naar een compromis te zoeken.

Ondertussen maakt de Franstalige uit de 40 % van de bevolking ongeveer twee maal meer kans om benoemd te worden in een interessante overheidsjob dan zijn Nederlandstalige collega uit de 60 overige % van de bevolking. De 50/50 verhouding in leger, diplomatie, rijkswacht enz. zorgt ervoor dat de Francofoon zelfs nauwelijks nog dient deel te nemen aan het taalexamen ; zich kandidaat stellen is al genoeg. Deze wantoestanden, die mee ten grondslag liggen van een gebrekkig overheidsapparaat worden door ons al jaren gelaten geduld.

Brussel is het sluitblok van dit alles. Het verpersoonlijkt de unitaire staat. Het blijft het economisch bolwerk en het politiek bastion van waaruit dit land met minachting voor de Vlaming bestuurd wordt. Moeten wij dit bolwerk nog versterken ? Moeten de Vlamingen zo nodig de weinige macht die ze hebben in Brussel blij-

ven concentreren ? Voor mij hoeft het helemaal niet. Integendeel. Ik pleit voor een grondige ontvetting van Brussel. Een decentralisatie, niet enkel in de figuurlijke staatkundige betekenis, maar heel concreet. Er is niets dat centralisatie vandaag nog rechtvaardigt. Communicatie via faxen en computernetwerken maken fysische nabijheid overbodig. Waarom de macht van een Franstalig geleide stad nog versterken door daar fysisch aanwezig te zijn ? Zijn wij werkelijk zo bang de Vlaamse Brusselaars te verliezen ? Ik denk dat daarvoor geen enkele reden bestaat. Wij moeten eerst en vooral streven naar een autonoom en welvarend Vlaanderen, met eigen gezonde financiën en een eigen fiscaliteit. De rest volgt vanzelf. Brussel volgt vanzelf die regio waar het meest te rapen valt. (wordt vervolgd)

VII. BRUSSEL als HOOFDSTAD VAN EUROPA

We hebben er al op gewezen dat Vlaanderen alle belang heeft bij een bredere Europese context. Brussel promoten als hoofdstad van Europa is dan ook geenszins strijdig met de belangen van de Vlaming. Toch lijkt het me raadzaam eens na te gaan in hoeverre Vlaanderen actueel betrokken is bij de uitbouw van Brussel als Europees centrum. Of mogen wij enkel de financier zijn voor Francophone bouwpromotoren en Franstalige Brusselse politici ? Een korte studie van Weckx hierover zou mijns inziens al veel relevanter zijn. Het zou een streefdoel kunnen zijn van de Vlaamse beweging Brussel te promoten als Europees centrum in die zin dat Brussel dan herleid wordt tot een administratieve zone van Europees formaat. Geen economisch wingewest, geen aparte Gemeenschap maar een Europese stad, met een apart Europees statuut, neutraal in de Belgische context en op de rand van de twee Belgische cultuurgemeenschappen. Brussel zou daarbij ogenblikkelijk zijn attractiviteit verliezen als twistappel tussen deze twee Gemeenschappen. De ontvetting kan dus opgevangen worden door een positieve bijdrage die Brussel andere taken toebedeelt.

Wanneer de meeste ministeries landinwaarts zijn getrokken kunnen deze gebouwen omgevormd worden voor de Europese ambtenarij.

De economische macht van Brussel, nu nog veel te veel in Francofone handen, moet hierbij duidelijk verdeeld worden. Het beeld Vlaanderen, Brussel, Wallonië moet evolueren naar een beeld Vlaanderen/Wallonië en daarnaast een Europese stad zonder enig belang in de Belgische context.

Het is belangrijk op te merken dat onze natuurlijke bondgenoten hierin de echte Walen zijn, die de Brusselse hegemonie ook al jaren beu zijn.

VIII. BRUSSEL als ECONOMISCH GEWEST

Het zou een ramp voor Vlaanderen zijn wanneer we de huidige tendens zouden verderzetten ; Brussel meer en meer bevestigen als een derde volwaardig gewest.

Bij heel wat economisch gevormden blijven de volgende unitaristische overwegingen overheersen ; het is toch niet mogelijk om zo'n klein land, dat in het buitenland al zo slecht gekend is, nog verder op te delen in twee autonome staten met elk hun munt, hun eigen economisch en fiscaal beleid, monetair beleid enz. Het is toch ook niet mogelijk de schulden uit het verleden billijk te verdelen enz.

Vlaanderen moet solidair blijven met Wallonië want beiden zijn mekaars grootste handelspartners enz.

Merkwaardig genoeg schijnt er geen tussenoplossing te zijn tussen de huidige onduidelijke staathuishoudkunde op unitaire leest en het radicale separatisme.

Dit is natuurlijk nonsens.

We kunnen eerst en vooral naar een complete doorzichtigheid van onze staatsfinancies streven. Een gescheiden fiscaliteit, met een duidelijke inkomsten en uitgavenstroom verdeeld over de twee gemeenschappen is perfect mogelijk. Vanuit deze doorzichtigheid zouden dan duidelijke afspraken gemaakt kunnen worden, die al dan niet worden nagekomen. Wanneer het inderdaad onmogelijk is op een verantwoordelijke wijze naast elkaar samen te leven kan nog geopteerd worden voor radicaal separatisme. Alleszins komt het solidaristisch model dat heden bestaat en stoelt op rookgordijnen helemaal niet tegemoet aan de gerechtvaardigde eisen van de Vlaming.

De economische opdeling Vlaams Brussel vs Waals Brussel moet echter met de nodige omzichtigheid gepaard gaan. Wij mogen niet dezelfde fouten maken als in het verleden waarbij we bijvoorbeeld door een te strakke taalwetgeving internationale bedrijven in de Francofone armen joegen. Een economisch vriendelijk beleid, ook naar anderstaligen, is de basis van onze welvaart. De werklust en geschooldheid van de Vlaming zijn elementen die ook in het buitenland dienen gepromoot. Moet "Made in Belgium" geen plaats maken voor "Made in Flanders" ?

Via een eigen Vlaamse Economische politiek en een Vlaams fiscaal beleid kunnen we ongetwijfeld tot meer welvaart komen. Daarvoor is het natuurlijk nodig dat de financieel economische macht ook niet in Brusselse handen blijft.

IX. BRUSSEL als STAD VAN MIGRANTEN

Wanneer de Vlaming in Brussel meer en meer geminoriseerd wordt door anderstalige immigranten moeten hieruit een aantal conclusies getrokken worden. Dat deze migranten bij ons een definitieve plaats veroverd hebben is enkel nog een feit dat door enkele heethoofden van het Vlaamse Blok in vraag wordt gesteld.

Ik meen dat het de taak is van de Vlaamse overheid deze mensen zo goed mogelijk te integreren in onze samenleving, met wederzijds respect voor mekaars culturele eigenheden. In die zin zou de Vlaamse Overheid de conclusies van koninklijk commissaris D'Hondt moeten onderschrijven en ten opzichte van deze mensen een Realpolitik voeren. De voornaamste conclusie, namelijk dat hun integratie maar succesvol kan gebeuren via een degelijk onderwijs en opleiding zou voor de Vlaamse beweging een aanleiding moeten zijn om kosteloos onderwijs in het Nederlands te eisen.

In verband hiermee zou ik willen pleiten voor het concipiëren van de subnationaliteit Vlaming. Het is verboden te discrimineren op gebied van godsdienst, huidskleur, sekse enz, echter niet op het gebied van taal. Een taalexamen zou dus een vereiste kunnen vormen om deze subnationaliteit te verkrijgen. Taalkennis zou hierbij geen vermoeden mogen zijn. Zo zou Vlaanderen aan de Vlamingen via fiscale weg een aantal voordelen kunnen bezorgen. Een Vlaming die grond koopt rond Brussel zou bijvoorbeeld van een *ristorno* op de grondbelasting of de beschrijvingskosten kunnen genieten.

Bovendien zouden anderstaligen aangespoord worden om, via het taalexamen, de voordelen van de subnationaliteit te genieten.

Ten opzichte van de andere residenten in Vlaanderen moet nochtans steeds een hoffelijk en vriendelijk beleid blijven gevoerd worden. Zij mogen echter niet dezelfde rechten genieten als de Vlamingen wanneer zij niet de moeite doen deze tegemoet te komen. Niemand mag ook verplicht worden om Vlaming te worden.

(wordt vervolgd)

Wat is de taak van V.V.A. in de kultuurspreiding ?

Toespraak gericht tot de V.V.A. leden ter gelegenheid van de deelname van het V.V.A. aan het muziekkoncert, ingericht door het Festival van Vlaanderen in de St. Baafskathedraal te Gent op 27 september 1991. (Meer dan 300 V.V.A.-leden waren daar aanwezig.)

Dames en Heren,

1. Voor elke vereniging is het levensbelangrijk terug te grijpen naar haar statuten. Laat me toe te herinneren aan de eerste zin uit artikel 3 : "Het V.V.A. en zijn leden zullen zich inzetten voor de belangen van het Vlaamse volk". Welnu vrienden, tot die belangen behoren, ook en vooral, de kulturele. Een volk dat enkel zijn politieke, sociale en economische belangen zou behartigen, zou na verloop van tijd zijn identiteit, zijn gelaat in de wereld verliezen.

2. Nochtans gaat het niet zo goed met de kultuurverspreiding in Vlaanderen. Het gemiddelde peil van de kulturele produkten gebracht door T.V., radio en geschreven pers is niet zo denderend. De voornaamste leidraad schijnt te zijn : "U vraagt, wij draaien."

Bert Claerhout schreef onlangs : "Er is nood aan een kultuur, die de vervlaking tegengaat." Hij citeert Alain Finkielkrant uit "La défaite de la pensée" : "Er is geen waarheid en geen leugen meer, geen cliché of creatieve inspiratie, geen schoonheid en geen lelijkheid, maar een eindeloos palet van genoegens, allemaal verschillend en allemaal gelijk" (1).

De nochtans bezadigde journalist Manu Ruys drukte het nog krasser uit : "Wie doet wat aan het schandaal van de debiele programma's van de amusementstelevisie, die groot en vooral klein verneuken ?" (2).

Hoezeer ik ook voorstander ben van de menselijke vrijheid, toch moeten we de vraag durven stellen in hoever deze kulturele verloedering geen nefaste, en dus te korrigeren, nevenwerking is van het kapitalistisch systeem. In dit verband werd ik getroffen door de zinnen van Mary Kenny in de "Sunday Telegraph", naar aanleiding van de ineenstorting van de Sovjet-Unie, geciteerd door Mark Grammens : "In plaats van Dostojevski te moeten lezen, zullen de Russen binnenkort kunnen beschikken over 57 verschillende soorten pornografie. In plaats van op TV te mogen kijken naar Bulgaarse volksdansen, zullen ze 35 uur per week soap krijgen, idiote spelletjes en advertenties,

geschikt voor debielen. In plaats van hun zondag door te brengen in een kunstgalerie of in een park, zullen ze de wagen willen nemen en in de file zitten te luisteren naar popmuziek geschreven voor analfabeten" (3).

3. Welnu, ik ben ervan overtuigd dat het de volkse plicht is van V.V.A., aan te sporen tot het verspreiden van hoogwaardige kulturele produkten. In deze optiek bood V.V.A. een forum aan de schrijver Jozef Deleu op 15 juni II. in Dilbeek voor de voorstelling van zijn laatste werk "verzwegen misverstanden".

Het is eveneens op deze basis dat het kontakt met de Heer Jan Briers, van het ons dierbare Festival van Vlaanderen, uitgroeide tot het initiatief van deze avond. Wij wensen inderdaad dit kultureel hoogstaand gebeuren, gebracht door eigen kunstenaars, te steunen.

In dezelfde optiek stel ik mezelf en U allen de vraag : moeten we niet verder gaan dan het, op zichzelf prijzenswaardige, organiseren van kulturele activiteiten voor onze leden ?

Moeten we niet gaan praten met, en druk uitoefenen op, de media ? Het minste wat we alvast kunnen doen is : zowel individueel, via de afdelingen als vanuit ons hoofdbestuur, positief reageren op goede initiatieven van deze media.

4. Eigenlijk wijzen de jongeren ons de weg. Wie herinnert zich niet uit geschreven pers en T.V. de prijsuitrijking in de Muntschouwburg einde juni II. ter gelegenheid van de wedstrijd, ingericht door de Vlaamse Raad, voor leerlingen uit het middelbaar onderwijs, waarbij meerdere jeugdige sprekers de volwassenen hun gebrek aan respekt voor niet-materiële waarden verweeten ? Wie herinnert zich niet de striemende woorden van deze jonge mensen : "Vlaanderen werd géén heerlijke nieuwe wereld. Het Vlaanderen van nu begeestert ons niet" gevolgd door de indringende vraag : "Geef Vlaanderen een gezicht en maak er een boeiend projekt van ! (4) Zij hebben gelijk.

5. Misschien rijst hier of daar de opwerping of wij, door op te roepen tot de verspreiding van hoogwaardige kulturele produkten, ons niet ondemokratisch of zelfs antidemokratisch opstellen. Dit is mijns inziens niet het geval om twee fundamentele redenen :

a. Er bestaat geen tegenstelling tussen het principieel van de gelijkwaardigheid van alle mensen op basis van hun onvervangbare persoonlijkheid en de noodzaak van het leerproces dat iedereen moet doormaken. Wanneer ouders hun kinderen aanleren schoonmenselijk te zijn, doet dit geen afbreuk aan de persoonlijkheid van deze kinderen, integendeel. Wanneer mijn oom-schilder mij als jonge man meenam naar een tentoon-

stelling van werken van Jeroen Bosch, voelde ik mij niet tekort gedaan. Iedereen móet bijleren.

b. Bovendien kán iedereen bijleren. Iedereen kan zijn best doen. En wie dit doet is achtenswaardig. Tot de elite behoort iedereen die zijn talenten, in de mate van het mogelijke, maximaal benut, waar hij in het maatschappelijk leven ook staat. De vrouw of man van de kuisploeg, die er een erepunt van maakt het ziekenhuis zo proper mogelijk te houden, behoort evenzeer tot de elite als de hartchirurg in datzelfde ziekenhuis.

Bijgevolg heb ik geen enkele moeite met de oproep dat zoveel mogelijk mensen uit ons volk de ambitie zouden hebben tot de elite te behoren, dit zowel omwille van hun individueel persoonlijk geluk als omwille van de toekomst van ons volk.

Onlangs stelde Libert Vander Kerken de vraag "Zal Europa met zijn rijke cultuur, met zijn glansrijke geestelijke verwerkelijkingen dan ten onder gaan?" Zijn besluit was als volgt: "Men maakt altijd een verkeerde berekening wanneer men de kracht van de geest onderschat. Maar zeker is, dat de onbeperkte mogelijkheden die schuilen in de mens, slechts reëel zullen worden, wanneer genoeg mensen ze metterdaad zullen verwezenlijken. Wél zal dat in de eerste plaats het werk zijn van een overtuigde en moedige elite". (5)

6. Kunst geeft, als deelelement van de cultuur, aanleiding tot universele vreugde. Zo zal een goed beeldhouwwerk, waar het ook in de wereld is tentoongesteld, worden gewaardeerd.

Wanneer men echter als Vlaming de boerendans van Pieter Breugel de Oude, tentoongesteld in Wenen, aandachtig bekijkt, wellen spontaan in het gemoed twee bijkomende gevoelens op. Vooreerst dat van de zelfherkenning: het is treffend hoe over de eeuwen heen dit juichend feestvierend aspect van ons volkskarakter identisch is gebleven. Een tweede gevoel is de fierheid tot hetzelfde volk als de kunstenaar te behoren.

Ook vandaag ben ik fier en dankbaar. Dankbaar omwille van de fijnzinnige en krachtige interpretatie van muzikale meesterwerken van Haydn en Ligeti door ondermeer kunstenaars van het BRT-Filharmonisch orkest en het BRT-koor. Fier omdat deze kunstenaars behoren tot ons volk.

Laat me afsluiten met het uitdrukken van de hoop dat onze samenwerking met het Festival van Vlaanderen verder moge groeien.

Referenties:

1. Bert CLAERHOUT
Kultuurbeleid reikt verder dan topkunst en amusement.
De Standaard 18.7.1991.
2. Manu RUYS
De juiste vragen van de jongeren.
De Standaard 5.7.1991.
3. Mark GRAMMENS
Voor een conservatieve kritiek - een wereld zonder socialisme.
Journaal 19.9.1991.
4. Pol VAN DEN DRIESSCHE
"Vlaanderen werd geen heerlijke nieuwe wereld".
De Standaard 27.6.1991.
5. Libert VANDER KERKEN
Tijden van dekadentie.
De Standaard 17.8.1991.

Personalia

Geboorten: onze hartelijke gelukwensen!

Ewoud, tweede zoon van Jan en Mireille Victor-Neyrinck, op 28.6.1991 (afdeling Kortrijk)

Quinten Hanno en Yvo Alexander, zoontjes van Koenraad en Cathelyne Nevens-Dyserinck, op 7.9.1991 (afdeling Gent)

Isabel, dochtertje van Hélène en Frank Deschoolmeester-Audenaert, op 19.9.1991 (afdeling Oostende).

Tim, kleinzootje van Lieve en Roland Callewaert op 3.9.1991

Silke, kleindochtertje van Lieve Grauwels op 25.9.1991

Lieselotte, kleindochtertje van Alida en Staf Gommers op 21.10.1991

Yliona, kleindochtertje van Ciska en Christian Broere op 24.10.1991.

Huwelijken: behouden vaart!

Wim Verbeke en Karin Delaere (V.V.A.-jongeren Kortrijk) op 11.5.1991

Geert Hofman en Caroline Simoens (V.V.A.-jongeren Kortrijk) op 11.5.1991

Marc Heirman (V.V.A.-jongeren Kortrijk) en Kathleen De Loof op 9.6.1991

Chris en Lieve (dochter van Clara en Michiel Konings) op 26.7.1991 (afdeling Limburg)

Geert (zoon van Ria en Mathieu Paradis) en Chris op 27.7.1991 (afdeling Limburg)

Geert (zoon van Thérèse en Eugène S'heeren) en Nia op 30.8.1991 (afdeling Limburg)

Patsy en Bart (zoon van Clara en Michiel Konings) op 31.8.1991 (afdeling Limburg)

Georges Montyn en Ann Clarysse op 7.9.1991 (afdeling V.V.A.-jongeren Kortrijk)

Wim Ballegeer (zoon van Frans Ballegeer) en Christa Claes op 14.9.1991 (afdeling V.V.A.-jongeren Kortrijk)

Tilly Vanhaelemesch en Patrick Bruneel (zoon van Daniel en Nicole) op 13.9.1991 (afdeling Brugge)

Marianne D'Havé en Paul Beheynt (zoon van Dr. en Mevr Beheynt) op 21.9.1991 (afdeling Brugge)

Chantal en Michael, zoon van Herman (†) en Liliane Poelmans op 12.10.1991.

Sterfgevallen : onze oprechte deelneming

Guy Desmit, zoon van Jan en Anny Desmit-Glibert, geboren op 6 juni 1965 en ten gevolge van een verkeersongeval overleden op 1 mei 1991 (afdeling Brugge)

Mevrouw Pype, geboren Velghe, moeder van Johan Pype, geboren op 15 juli 1930 en overleden op 2 mei 1991 (Johan is lid van V.V.A.-jongeren Kortrijk)

De heer Maurice Vanden Abeele, geboren te Brugge op 29 mei 1906 en er overleden op 7 mei 1991. Hij was de vader van Liesbeth Desmet en Laure De Preter (afdeling Brugge).

Hubertina Konings, moeder van Michel en Clara Konings-Claes, grootmoeder van Jan Konings en Veronique Missotten, grootmoeder van Bart en Patsy Konings-Janssen, op 5.10.1991

Helena Sallaets, moeder van Raymond en Mies Caris-Sallaets, grootmoeder van Tony en Lene Groven-Caris, grootmoeder van Jan Caris, op 22.10.1991

Frederik Van Der Pas, vader van Jacques en Renée Van Lindt-Van der Pas, vader van Raymond en Christiane Robijns-Va der Pas, grootvader van Ann Van Lindt, op 24.10.1991.

Promotie : van harte gefeliciteerd !

Frank Libbrecht (V.V.A.-jongeren Kortrijk) doctoreerde op 16 mei aan de Faculteit van Toegepaste Wetenschappen, R.U.G.

Mededeling van het A.N.Z.

Toon 75 Een Groot-Nederlandse hommage aan Toon Hermans ter gelegenheid van zijn 75ste verjaardag

Op 17 december viert Toon Hermans zijn 75ste verjaardag. Het A.N.Z. (Algemeen Nederlands Zangverbond) wou deze gelegenheid niet onopgemerkt laten voorbij gaan. Daarom wordt in samenwerking met BRTN-TV 1 en de VARA "Toon 75" georganiseerd, een gala-avond waarin deze Nederlandse kleinkunstarijst uitgebreid zal gehuldigd worden.

Deze hommage aan Toon Hermans vindt plaats op vrijdag 13 december 1991 om 20 uur in het Sportpaleis van Antwerpen. Er wordt aandacht besteed aan Toons carrière als cabaretier, woordkunstenaar, komiek, liedjesmaker, dichter en Toon-dichter, auteur, schilder, wijsgeer, opa en levenskunstenaar. Volgende Vlaamse en Nederlandse artiesten zetten hem - naast vele anderen - muzikaal in de bloemen : Robert Long, Johan Verminnen, Liesbeth List, De Frivole Framboos, Les Bubb, Mini en Maxi, Clouseau, Salvatore Adamo, een Kinderen voor Kinderen koor, het Stedelijk Instituut voor Ballet van Antwerpen, het Herman Teirlinck-Instituut, de Paul Dee Big Band en de Harmonie Philharmonie uit Sittard. Naast deze artiesten bieden ook gewone fans, aanbidders, collega's, prominenten en andere passanten aan de jarige hun welgemeende gelukwensen aan. De presentatie is in handen van de Vlaming Bart Peeters en de Nederlandse Astrid Joosten.

Toegangskaarten kan men vanaf 14 oktober reserveren in het Sportpaleis van Antwerpen (tel. 03/3261010, alle werkdagen), bij Ticketel (tel. 02/6755414) of in alle Standaard Boekhandels. De prijzen van de plaatsen bedragen : 1750 fr., 1250 fr., 1000 fr., 800 fr. en 600 fr. (+ 40 fr. reservatiekosten per plaats).

Meer informatie kan men verkrijgen op het A.N.Z.-secretariaat, Baron Dhanislaan 20 bus 2, 2000 Antwerpen, tel. 03/2379392.